

МИКОЛА ЯРМАЧЕНКО (1928–2010) В ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНИХ РЕСУРСАХ: ІСТОРИКО-ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ

*Лариса Березівська
доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України,
ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
м. Київ, Україна*

У Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського (далі – ДНПБ) як науковій установі та галузевому репозитарії створених людством документальних об'єктів розвивається педагогічне джерелознавство як метод і система пізнання, аналіз і синтез джерел [1]. У межах історико-джерелознавчих студій розробляються інформаційні ресурси, де всебічно представлено і постать Миколи Дмитровича Ярмаченка (1928–2010) – українського педагога, фахівця у галузі сурдопедагогіки, теорії та історії педагогіки, засновника і першого президента АПН України (нині – НАПН України) (1992–1997), академіка АПН України (1992), доктора педагогічних наук (1969), професора (1971).

Передусім зацентруємо увагу на Колекції «3 книг М. Д. Ярмаченка», яку фахівці ДНПБ з 2010 р. сформували завдяки дарункам родини Миколи Дмитровича. Нині загальна кількість видань колекції становить 280 примірників, серед них книг – 252, брошур – 28. Увійшли до колекції офіційні, наукові, довідкові, навчальні видання з різних освітніх проблем.

Важливим для дослідників творчої спадщини М. Ярмаченка є створений науковцями ДНПБ біобібліографічний покажчик «М. Д. Ярмаченко – вчений-педагог, академік, перший президент АПН України» (2002) [2]. Прикметно, що цей покажчик відкрив серію «Академіки АПН України», започатковану з нагоди 10-ї річниці Академії педагогічних наук України. У виданні узагальнено бібліографічну інформацію: праці вченого, література про його життя і діяльність, перелік дисертацій, захищених під його керівництвом.

Найповніше розкриває основні віхи біографії, бібліографію, особливості вшанування пам'яті педагога сторінка «Микола Ярмаченко» електронного ресурсу «Видатні педагоги України та світу» <https://tinyurl.com/jcbufb83>. Зазначимо, що ресурс постійно оновлюється і поповнюється, інтегрує бібліографічну інформацію [3]. Нині у руслі відкритої науки ефективними є саме цифрові біографічні ресурси, бо вони забезпечують науковим, науково-педагогічним, педагогічним працівникам і здобувачам освіти вільний доступ до надійних джерел.

Отже, постать Миколи Ярмаченка достатньо представлено в інформаційних друкованих та електронних ресурсах ДНПБ. Вони можуть стати в пригоді для написання наукових праць з педагогіки, історії освіти, біографіки.

Їх можна широко використовувати у в освітньому процесі. Інформаційні ресурси розкривають внесок знаного вченого у розвиток освіти, педагогіки, зокрема сурдопедагогіки, історії педагогіки України.

Ключові слова: М. Ярмаченко, педагогічне джерелознавство, ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського, інформаційні ресурси.

Джерела

1. Березівська Л. Д. Джерельна основа історико-педагогічних досліджень як методологічна проблема. *Сучасні вимоги до організації та проведення історико-педагогічних досліджень* : зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти, 25 жовт. 2017 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2017. С. 6–7. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/711722/> (дата звернення: 01.05.2023).

2. М. Д. Ярмаченко – вчений-педагог, академік, перший президент АПН України : біобібліогр. покажч. / АПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ; упоряд.: В. В. Вербова, Н. А. Горбенко. Київ : ДНПБ, 2002. 32 с. (Академіки АПН України ; вип. 1).

3. Berezivska L. D., Pinchuk O. P., Hopta S. M., Demyda Ye. F., Sereda K. V. Creation of information and bibliographic resource «Outstanding educators of Ukraine and the world» and its influence on the development of digital humanities. *Inform. Technologies and Learning Tools*. 2022. Vol. 87, no. 1. P. 1–17. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v87i1.4825>.